



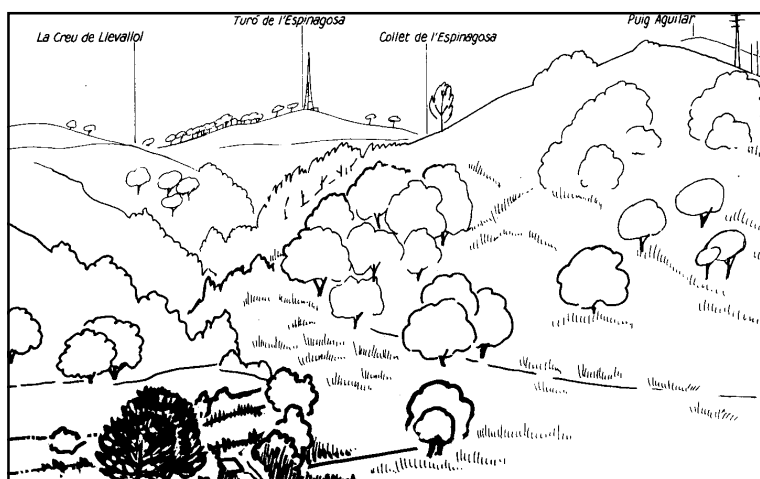
Butlletí de la Secció Excursionista
de l'Ateneu Santjustenc

SEAS

Secció Excursionista de l'Ateneu Santjustenc, Carrer de l'Ateneu, 5 i 7.
08960 Sant Just Desvern.

Web: <http://www.santjust.org/seas>

Adherida a la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC)



*Fa 30 anys va ser inaugurat l'itinerari de la Natura
«Torrent de la font del Rector – les Fatjones»,
motiu pel qual li dediquem part d'aquest butlletí.
Dibuix que va fer Josep Nuet per a la Guia de l'Alumne.*

Núm. 279
Novembre
desembre
2008

CICLE SOBRE 75 ANYS DE MUNTANYA I CULTURA

14 novembre — Conferència «Passat, present i futur de les seques» per Mariano Barriendos, a les 20.30 h al local social.

16 novembre — Excursió: Saderes, Talaixà, Hortmoier i Oix (Garrotxa), amb sortida del Parador a les 7 del matí.

12 desembre — Conferència «La gestió de l'aigua a Catalunya» per Narcís Prat, a les 20.30 h al local social.

14 desembre — Excursió: coll Formic, Matagalls, Sant Segimon i Viladrau (Montseny), amb sortida del Parador a les 7 del matí.

MATINALS

9 novembre — Excursió al Matagalls des del coll de Bordoriol (Montseny) amb sortida de la plaça Verdager a les 6.30 h. Informació al tel. 93 371 51 98 (nits).

23 novembre — Excursió a les Penyes del Moro i Puig Vicenç (Baix Llobregat) amb sortida de la plaça Verdager a les 8 h.

14 desembre — Excursió als rodals de can Bosquets (Collserola) amb sortida de la plaça Verdager a les 8 h.

GUIA MONTSEGUR-PUIGCERDÀ

28 novembre — Presentació de la guia *Montsegur - Puigcerdà, per la ruta del tresor càtar o el camí de Vauban*, a càrrec de Josep Nuet i Lluís Willaert, a les 20.30 h al local social.

PESSEBRE

29 i 30 novembre — Col·locació del pessebre de la SEAS al cim del Pla de Pujalts (Montgrony).

PASSEJADA POÈTICA

20 desembre — Passejada poètica del Centre d'Estudis Santjustencs pels carrers de Sant Just dedicada a la SEAS basant-se en poemes i escrits del nostre butlletí.

US DESITGEM UNES BONES FESTES



Pessebre fet per Joan Gómez.

30 ANYS DE L'ITINERARI DE LA NATURA «TORRENT DE LA FONT DEL RECTOR - LES FATJONES»

Daniel Cardona

Recordant...

El passat mes de novembre de 2007, va fer trenta anys de la inauguració de l'Itinerari de la Natura «Torrent de la font del Rector - les Fatjones» realitzat per la SEAS.

Poca gent sap la història del per què aquest itinerari que va ser el segon de Catalunya després del «Bosc de Santiga» publicat el 1975, fruit de la col·laboració entre el Departament de Botànica de la Universitat Autònoma de Barcelona i el Gabinet d'Estudis de Santiga amb l'organització de l'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell. Mentre que allà el motiu era aturar l'allau de construccions que amenaçaven allò que encara quedava una mica verge del Vallès, aquí a més d'aquest esperit conservador del nostre paisatge hi va haver un altre motiu que ara explicarem.

L'aprenentatge del català a les escoles fou el principal motiu

Per què un itinerari de natura a Sant Just? Sens dubte per la SEAS, Collserola és més que una serralada perquè els nostres primers passos a



Dibuix fet per Francesco Avesani d'un cucut

la muntanya els vam fer en ella. No va ser, però, el principal motiu el fet de preservar la nostra muntanya.

Al setembre de 1974 —un any i dos mesos abans de morir el dictador— prenent nota del que havia aconseguit l'Ajuntament de Cornellà en el curs escolar anterior amb l'inici de classes de català per als escolars d'aquella població, com a membre de la SEAS vaig parlar amb el Just Amigó i l'Antonet Malaret, president i secretari aleshores de la Junta de l'Ateneu, per tractar de fer el mateix al nostre poble. Ambdós em varen dir: endavant! i per la seva part ells també van fer els passos necessaris perquè la comissió de Cultura de l'Ajuntament, presidida aleshores per Josep Maria Martí, ens ajudés

econòmicament. L'Antonet em va dir que anés a Òmnium Cultural perquè ens podien ajudar econòmicament i perquè m'assessoressin per aconseguir professors de català.

Vam començar en el curs escolar 1974 - 1975 amb les escoles Canigó (feia un any que s'havia inaugurat) i Montserrat. Les classes no van començar fins al febrer de 1975 per problemes burocràtics (vaig haver de fer una carta demanant permís a la «Inspectora Jefa de Enseñanza Primaria»). El pressupost va ser de 78.250 ptes, que van ser pagades meitat per Òmnium i meitat per l'Ajuntament de Sant Just. Els tres professors/es contractats donaven classe als alumnes de 1r a 3r d'EGB, tant del col·legi Montserrat com del Canigó, fora de l'horari escolar i només 1 hora a la setmana, mentre que de 4t a 8è (al Canigó només hi havia fins a 5è) feien 1 hora i mitja setmanal. Cal dir que l'ajuda que vam rebre per a les dues escoles de la mestra Carme Pérez va ser molt important.

En el curs 1975-1976, s'hi va afegir el col·legi Núria (no li venia de nou perquè des de sempre havia fet la majoria de classes en català, i en aquest cas la Maria Cinta Amigó ens va ajudar des d'un primer moment). Les classes ja es feien dins de l'horari escolar i vam augmentar el professorat en quatre addicionals. El pressupost total va anar a càrrec del nostre ajuntament. Un any després

d'iniciar l'aprenentatge del català, el nombre d'alumnes que rebien classes era: de 317 al Núria, 268 al Canigó i 368 al Montserrat. En una reunió que vam tenir amb els professors/es, aquests es van mostrar desanimats amb els primers resultats i em van demanar fer una enquesta sobre la procedència de l'alumnat. La vam fer a les dues escoles nacionals i en ella hi havia set preguntes: lloc de naixença i de professió dels pares; lloc de naixença dels alumnes; quins contactes tenien amb la parla catalana (discos, revistes, llibres, TV...); parles català o castellà amb?; t'interessa aprendre el català i el tipus d'esbarjo que feien els caps de setmana (futbol, OJE, SEAS, Escoltes, bàsquet...).

Prenem només, i per no allargar-nos, la pregunta: parles català o castellà amb? (vegeu annex 1). A partir dels resultats vam considerar que podríem incrementar l'aprenentatge a partir de cançons i iniciàrem classes de cant coral amb català, si bé els que veníem del món excursionista vam creure que conèixer el lloc on vius podia ser una bona escola, primer per estimar-lo i segon per aprendre topònims, plantes, història...

Com vam organitzar l'Itinerari?

Era l'any 1976 quan em va arribar a les mans l'«Itinerari de la Natura del Bosc de Santiga», crec que fou a través d'un alumne de l'Institut Joanot Martorell on crec que treba-



Porta de la Guia de l'Alumne

llava la Marina Mir explicant Ciències Naturals en algun curs d'EGB. Ja d'entrada, la idea em va semblar formidable i immediatament vaig anar a parlar amb la Marina Mir, que era companya de Jaume Terrades, jove catedràtic d'Ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona. Abans de parlar-ho amb la Junta de la SEAS vam mirar diferents itineraris; recordo que en un primer moment exploràrem el costat sud de la serralada (Penya del Moro, bosc de can Carbonell...). La Marina em deia que havíem de buscar racons amb varietat paisatgística. A mi personalment sempre m'havien agradat els

topants de can Baró i can Fatjó, potser perquè el vell de cal Cana (els Busquets) de nens ens portava a collir farigola o perquè tenia el record de la representació, sota de can Fatjó, de la Passió segons l'Esteve Albert on el Crist era afusellat, i fins i tot un darrer pensament referent als entrenaments que en aquest indret ens feia fer, tot corrent, el Poll Puig esquivant els pins pinyoners durant el primer curset d'esquí organitzat a la SEAS. Per tot plegat, feia que trobés aquest lloc feréstec i interessant.

Decidírem fer l'itinerari a partir de can Fatjó. El punt de partida seria el lledoner situat entre els camins d'anar a can Baró i el que puja cap a la font del Ferro per sobre d'aquesta masia. És el que seguïrem en un primer moment fins que decidírem deixar-lo per endinsar-nos cap al torrent de la font del Rector. Aleshores el lloc era molt obert amb les antigues terres de conreu a l'esquerra de can Fatjó. El camí que seguïrem era un lloc cremat de feia 4-5 anys on ja començava a rebrotar la ginesta i l'alzinar. Cada vegada el torrent es tancava més i el bosc d'alzinar, amb el seu sotabosc, dominaven el paisatge. Recordo que hi havia un «arc de Berà» fet de lligabosc abans de travessar el torrent de la font del Rector en direcció a les Fatjones.

En el torrent de la font del Rector hi havia una omeda sensacional, la qual va desaparèixer a principi dels anys noranta del segle passat a causa

d'una plaga que va matar tots els arbres, i a sota hi havia una font — que poques vegades raja — que de sempre s'havia anomenat «dels Caçadors» i a causa de l'itinerari va passar a anomenar-se «de la SEAS». Era interessant el contrast entre l'obaga d'on veníem, amb força vegetació, i el solell de l'esquena d'ase que separa els dos torrents on l'estepa, les gatoses i fins i tot una gramínia d'origen africà, feien de sotabosc dels pins pinyers que envaïen un antic camp d'oliveres que intentaven sobreviure a la força d'aquells pins. Abans d'entrar a la part obaga del torrent de les Fatjones encara vam pujar una mica més per veure una roureda esplèndida.

Una cosa que ens va sorprendre des d'un primer moment en el torrent de les Fatjones va ser el cant dels diversos ocells que s'hi aplegaven gràcies als sobrants d'aigua de la mina. En aquest tema ens va ajudar el Xavier Ferrer, ornitòleg que és actualment professor titular de zoogeografia. Vaig contactar amb ell a través de la seva companya que era de la família Chinchilla i aleshores vivien al costat de can Sagrera. L'ajuda del Xavier va ser molt important perquè ens va gravar el cant dels ocells de primavera-estiu (oreneta, falciot, rossinyol, mallerenga, cucut, puput, garça i mussol) i els de tardor-hivern (pit roig, rossinyol bastard, merla, mallerenga, pardal, garça i mussol). A més tenia un amic italià que dibuixava

ocells, es deia Francesco Avesani i ens va il·lustrar set ocells per al llibret que vam publicar. Per altra banda, el Fulgenci Baños havia publicat un petit treball sobre les mines d'aigua de Sant Just Desvern i vam aprofitar el seu escrit per explicar l'entrada d'una mina al fons del torrent de les Fatjones.

La tornada de l'itinerari es feia seguint el mateix torrent fins a un safareig de can Fatjó on podíem veure les granotes i els gripaus. Després seguíem el torrent que s'enfonsava ràpidament en un paisatge força feréstec fins a unir-se al torrent del Rector on trobàvem, entre els guals d'aigua, la cua de cavall i joncs. Al final tornàvem a sortir a la primera corba del camí que havíem agafat al començament, la qual anava fins a la font del Ferro i que a l'inici havíem abandonat uns 30 metres més amunt. Editaríem dos llibrets amb les 13 estacions. Un era el de l'alumne en el qual es feien diverses preguntes a cada estació, i l'altre era el del mestre. La maqueta i la majoria de dibuixos van anar a càrrec d'en Josep Nuet. Vam realitzar quatre edicions (1977, 1979, 1982 i 1987).

L'itinerari està decidit, mans a l'obra!

La Marina va quedar entusiasmada amb aquest itinerari i tots els de la SEAS ens vam posar mans a l'obra, però hi havia un petit problema i és que estàvem en



Estat actual del bosc de les Fatjones amb una bona massa forestal. Foto de Jordi Gironès

terrenys particulars. Vaig anar a veure el propietari de can Baró, en Luís Augusto Viñamata Emmanuelli, conde de Alba de Liste, Grande de España, que vivia a Teià. Per arribar fins a aquest senyor em van ajudar l'Esteve Albert, que li feia d'assessor en coses culturals de Catalunya, i el David Guasch. L'entrevista amb el conde Alba de Liste que havia de tenir a Teià, per demanar-li el permís de pas, em feia molta por perquè feia poc que la proposta que va fer a l'Hospital Clínic per al trasllat d'aquest hospital en aquests terrenys de can Baró no havien arribat a bon port. Malgrat això, la idea de l'itinerari de natura li va semblar molt bé.

El vuit de novembre de 1977 ens vam trobar a la notaria de Glicerio Kaiser de Sant Feliu de Llobregat: el conde Alba de Liste (propietari de can Baró), Maria Rosa Gelabert Casas (propietària de can Fatjó) i Daniel Cardona en representació de la SEAS (jo portava una carta de la presidència de l'Ateneu amb la facultat de firmar la documentació notarial). En l'acord ens deixaven passar per les dues finques sense pagar res, però aquest pas no havia de significar cap servitud, ni cap dret i acabava dient: «aquests propietaris, sempre que ho creguin convenient, poden tancar el pas de la seva finca a la SEAS».

Va haver-hi, però, una petita discussió sobre el fet de posar pals a les estacions o totxos a terra, guanyant aquesta darrera opció. En una setmana es van posar deu estacions en totxos gravats amb números romans que va realitzar el Joan Campreciós i a les tres restants (al lledoner, a la parada d'escoltar els ocells i al torrent de la font del Rector, on senyalitzàvem la font) es van posar plaques d'acer penjades als arbres. Finalment, vam pintar el camí amb els colors blau i grana. Cal dir que tota la SEAS es va bolcar per netejar primer el camí i després senyalitzar-lo.

El dijous deu de novembre ja fèiem la primera presentació del llibret de l'alumne i el mestre als educadors de les escoles de Sant Just Desvern i la setmana següent ja hi passaven amb alumnes, però la presentació oficial al poble no va ser fins el divendres vint-i-u d'abril de 1978 a la sala del Cinquantenari de l'Ateneu i dins de la programació de les Festes de Sant Jordi d'aquell any.

El funcionament era el següent: durant la setmana rebia els encàrrecs de les escoles que volien passar i ens trobàvem el dissabte per ensenyar-ho als mestres, i en cas que no hi poguéss anar em substituïa el Marcel·lí Camats. Els mestres amb els seus alumnes hi passaven a qualsevol dia de la setmana excepte el dijous perquè els caçadors del poble tenien permís de caça en aquest dia. Més endavant, vaig tenir l'ajuda de la Roser Coll

(mare de la Roser i l'Anna Iglesias) que em recollia totes les trucades i quedava amb els mestres. La duració de l'Itinerari era de dues hores i mitja a tres.

Malauradament, l'itinerari es va anar morint lentament...

L'activitat de l'Itinerari fins al 1983 va ser frenètica (observeu estadística), si bé després les escoles ja només repetien una vegada en cada curs, disminuint la feina principal de mantenir net l'itinerari i retirar el dipòsit de les escombraries de la parada de l'omeda (lloc on dinaven). L'activitat es va mantenir fins al 1990 i fins i tot vam realitzar una quarta edició dels llibres del mestre i l'alumne. A l'enquesta que realitzàvem a les escoles ens van indicar que l'itinerari quedava massa lluny de qualsevol mitjà de locomoció perquè si venien en autobús havien d'anar a peu fins a l'inici de l'itinerari a can Fatjó. La patacada final la vam rebre a principi dels noranta quan els fills del Sr. Dagà, propietaris de can Fatjó, van tancar la seva finca, cosa que provocà que la meitat de l'Itinerari no pogués fer-se. Tampoc el nou Patronat de Collserola ens ajudà aleshores a trobar una solució.

Casuística

De la inauguració novembre 1977 fins al juny 1981, total d'alumnes que van passar per l'itinerari fou de **3.276 alumnes**.

1. Tipus d'institucions

Escoles d'EGB privades:	14
Escoles d'EGB estatals:	3
Instituts de BUP:	10
Escoles religioses:	3
Altres (esplais, escoltes):	3
Total:	33

2. Procedència de les institucions

Sant Just Desvern :	8
Barcelona:	21
Barcelonès:	8
Baix Llobregat:	5
El Maresme:	1
Congrés Juvenil Rodamón:	1
Total:	44

3. Vegades que han passat

Han passat una vegada: 25 institucions.

Han passat dues vegades: 5 institucions
(4 escoles d'EGB i 1 institut).

Han passat tres vegades: 3 institucions
(1 escola i 2 instituts).



*Un dels trams per on discorria el camí.
Fotografia actual feta per Jordi Farràs.*

Informació

Per ampliar la informació podeu consultar els nostres butlletins 236 de 2001 i 242 de 2002.

Annex

Parles català o castellà amb?

Variables	Escoles	
	Montserrat	Canigó
Castellà amb els pares	36%	73%
Castellà amb els amics	28%	73%
Català amb els pares	8,5%	20%
Català amb els amics	14%	12,5%
Indistintament amb els amics	11%	14%

L'ITINERARI DE LA NATURA L'ANY 2008

Jordi Farràs

Després de molts anys he decidit tornar a realitzar el nostre Itinerari de la Natura, que tant ens va costar fer i pel qual tantes escoles van passar. El motiu no era altre que veure l'estat del lledoner el qual, segons la Vall de Verç, es va respectar amb motiu de les obres del túnel per al transvasament d'aigua a través de Collserola que tenen lloc just al començament de l'Itinerari.

El camí ara s'enfila pel dret perquè no hi ha altra manera de passar. El que podem fer actualment és seguir el camí a can Baró i agafar un camí a l'esquerra on hi ha un senyal, el seguim i trobem un rètol que posa font del Rector on, just a sota, trobem encara un senyal de l'Itinerari de la Natura, concretament l'estació II al revés o sigui IN II. El camí està força net i es pot anar seguint; a l'estació de les ginesteres ja no hi queda res, i de les altres tampoc vaig trobar senyal. Després el camí ens porta on hi havia la font dels Caçadors, que després va passar a denominar-se «de la SEAS». Aquí el panorama és desolador, dels oms que hi havia només queden restes al terra, l'esplanada per jugar és inexistent i de la font ni en parlem, no corre aigua i la feina és per arribar-hi, les figueres resten tallades i tot és canyissar i esbarzers.

Segueixo el camí, on encara es pot passar, hi intento veure la roureda, que



Un dels cartells que van ser utilitzats per senyalitzar l'itinerari de la Natura.

encara existeix, però força bruta. Continuo i deixo el camí net per entrar als dominis del torrent on podíem escoltar el cant dels ocells tranquil·lament. Ara, el camí és inexistent, però es pot intuir perquè encara hi ha alguna marca blava i vermella. Intento seguir el que era la mina d'aigua i resulta impossible, però he de passar i busco un lloc per entrar-hi i el trobo; suposo que hi deuen passar els porcs senglars perquè entre una esgarrapada i una altra arribo al safareig que resta tancat com a propietat privada. Segueix un caminet net que s'enfila altre cop vers la font, però l'Itinerari continuava aleshores pel torrent on hi havia restes d'una mina per on sortia aigua i hi havia vegetació de ribera; actualment no es veu res a part de canyissars, això sí, estàs ben sol. Sortint del torrent ens trobem amb les tanques de ferro de les obres i he de vorejar-les per l'esquerra i enfil·lar un camí pel dret fins que tornes a trobar el rètol de la font del Rector.

Conclusió: vam fer una tasca molt lloable que va donar a conèixer diversos aspectes naturals de la nostra vall fent possible que els alumnes i els santjustencs ho poguessin gaudir guardant un bon record d'aquest Itinerari el qual encara podem reviure amb les guies de l'alumne o del mestre.

Actualment podem passejar per Collserola i conèixer molts indrets dels quals els responsables del parc en tenen cura fent camins i arrançant-los per bé de tots fent possible que els puguem gaudir per molts anys. Considero que seria interessant que es pogués arreglar una mica la font del Ferro, perquè és un cas únic i en ella sempre hi ha uns bassals d'aigua ferruginosa, però cal que no la confonguem amb la font del Ferro, així retolada actualment, on la gent va a buscar aigua i on hi ha unes tarimes de fusta molt ben arreglades. Hauríem d'intentar buscar antigues fonts i mines, que actualment resten sota la malesa, i, si val la pena, recuperar-les.

ROSER COLL, LA NOSTRA SECRETÀRIA A L'ITINERARI

Daniel Cardona

La Roser Coll va ser, del 1977 al 1986, la secretària de l'Itinerari de la Natura. Sens dubte va ser una persona clau en el funcionament d'aquest itinerari. Avui la volem



Roser Coll durant l'entrevista. Fotografia de Jordi Gironès

entrevistar per al nostre butlletí, agraint-li i reconeixent-li la feina feta d'una manera senzilla, sense fer soroll. Ens atén a la seva casa del carrer de la Creu.

Roser, qui us va enganyar en aquesta tasca de secretària de l'Itinerari de la Natura?

Tu em vas «enganyar». Recordo la primera visita que vaig fer a l'Itinerari amb l'Emília Guàrdia. Aleshores em vas dir que com que tots treballeu, jo us podria ajudar recollint les trucades de les escoles que volien passar.

Quina feina feieu?

Rebia les trucades de les escoles i després us avisava a tu o al Marcel·lí Camats per planificar els dissabtes en què havieu d'acompanyar els mestres perquè coneguessin l'Itinerari. També els informava que els

dijous, dissabtes i diumenges, durant la temporada de caça, no podíem utilitzar l'Itinerari. També planificava el calendari perquè no coincidissin dues escoles en el mateix dia, els feia firmar un paper de la SEAS per poder-hi passar, perquè es tractava d'un terreny particular, i els feia arribar per correu certificat els llibrets tant el del mestre com el de l'alumne que necessitaven.

Quina feinada!

No ho saps prou!. Pensa que pel fet de ser el segon itinerari de Catalunya, després del de Santiga, érem una referència. De passar només els escolars de Sant Just, aviat van venir altres escoles i instituts, sobretot del Barcelonès i del Baix Llobregat, i després d'altres d'arreu de Catalunya inclòs fins i tot el Departament d'Ensenyament de la Generalitat, l'Escola de Magisteri de Girona i escoles d'educació especial.

El món ecologista, oficial o extraoficial, ens va demanar informació com ho van fer: el Grup Ecològic de Premià de Mar, el Grup Balear d'Ornitologia de Menorca, la Delegació de la Devesa i Albufera de València, la Casa de las Ciencias de l'Ajuntament d'A Coruña, l'Agència de Medio Ambiente de la Junta de Andalucía...

Gràcies a la revista Vèrtex (núm. 61 de gener-febrer de 1978 i núm. 73 de gener-febrer de 1980), moltes

demandes d'informació venien del camp de l'excursionisme (grup excursionista d'Albesa, UEC, «O ara o mai» de Tàrrega, a més de qualsevol tipus d'associació com ara: esplais, escoltes, associacions de veïns, etc.

Quina impressió rebien les escoles després de passar per l'Itinerari?

La principal queixa és que quedava massa lluny, pensa que fins i tot ara no s'hi pot anar en autocar pel camí de muntanya. Des del Parador fins a l'inici de l'Itinerari trigaven 40 minuts d'anada i els mateixos de tornada, i a l'itinerari calien de 2,30 a 3 hores. Es quedaven a dinar a l'estació núm. 7 del torrent de la Font del Rector, on la SEAS havia posat una paperera. Recordo que l'Escola Normal de Girona i l'Institut Boscán hi passaven cada any. A mitjans i a finals dels vuitanta pel fet d'anar sortint altres itineraris i, sobretot de més a prop, el nostre va anar minvant. Al final fins i tot les escoles de Sant Just hi passaven sense avisar.

Deixo a la Roser amb els seus records. Potser no sap, ni jo tampoc, que a aquests gairebé quatre mil cinc-cents nens i nenes que passaren per l'Itinerari, i que ara tenen entre trenta-tres i quaranta anys, segur que alguna cosa del paisatge els va quedar.

EDITORIAL «UN MODEL DE CREIXEMENT ERRONI»**Joaquim Carbonell Calders**

Després d'haver llegit l'editorial del Butlletí número 277 de la SEAS intitulat «La sequera en un model de creixement erroni» m'han sorgit una sèrie de preguntes i de dubtes respecte a l'abast del contingut implícit que la frase comporta i que els editorialistes no m'han aclarit de cap manera.

El problema de l'aigua per a tots és greu i estic d'acord amb l'explicació que fan sobre les irregularitats en la pluja que patim a Catalunya, no d'ara, sinó de sempre.

Ara bé, les expressions «creixement erroni», «concentració metropolitana», «estàndard de vida», «destinar a regadiu grans extensions de terra de secà» no les comprenc per més voltes que hi doni.

Serà que volem un país exclusiu per a nosaltres sols? Qui són aquests «nosaltres sols» que cito? No ho sé.

Per un cantó la majoria defensa i empara la gent nouvinguda d'Europa i de qualsevol racó del món així com durant el segle XX no es va excloure ningú provenint d'Espanya. Recordem l'espectacular creixement demogràfic dels últims 15 anys. En el seu article 13è la Declaració Universal dels Drets Humans ens

deixa ben clar on pot viure cada u de nosaltres.

El paràgraf «L'explicació la trobem en el model de desenvolupament del territori concentrant en l'àrea metropolitana una població que en 30 anys ha passat dels 3 als 5 milions d'habitants...» el trobo demolidor ja que el defineixen com el més gran dels problemes del consum d'aigua a Catalunya i en la darrera crisi de sequera veus expertes, i no tan expertes, en feien culpable l'àrea metropolitana de Barcelona.

Al meu parer, l'editorial traspuja unes idees que m'atreveixo a qualificar de perilloses i nocives per a la convivència ciutadana i em sembla entendre que ens avisen que no volem ningú més al país ja que l'aigua a repartir és poca i els recursos no ens sobren. O volen dir que necessitem un creixement sostenible? On comença i on acaba la sostenibilitat? Es diu que estem tenint un creixement erroni. Ens indiquen tal volta que ens cal repartir el creixement demogràfic vegetatiu i migratori pel territori? Caldria controlar on va a viure cada u? Sembla ser que tots ben repartits no tenim tantes necessitats ni d'aigua, ni de transports, ni de serveis sanitaris, ni de res de res. No sóc un entès en demografia però aquest plantejament és fals ja que el mateix nombre de

persones tenen les mateixes necessitats visquin on visquin, es concentrin en grans urbs o visquin isolats al fons de les valls remotes. M'espanta que algú pensi que ens cal un control! Em fan recordar temps pretèrits.

Volem una Catalunya moderna i socialment avançada. Sí. Doncs cada dia en serem més i els problemes o mancances es podran agreujar. Els moviments migratoris són imparables i el nostre petit país encenralment sempre ha estat terra d'acollida. Som llestos i de les pedres en fem pans i la immigració és un dels preus a pagar. La història ens ho demostra.

Haurem de parlar molt de les piscines particulars, dels camps de golf, de les segones residències així com del regatge a manta que encara es fa servir i malbaraten recursos, però dedicar més hectàrees a regadiu no es pot discutir. Si creix el nombre d'habitants també ha de créixer l'agricultura i la ramaderia d'alimentació.

Us recomano llegir l'article «La guerra de l'aigua» de l'amic Isidor Cònsul aparegut a la revista Vèrtex número 218 de maig-juny 2008 a l'apartat «Vent serè» on ell expressa el seu parer també sobre aquest tema. El sostinc totalment.

Demano als companys de la taula de redacció que siguin més curosos a l'hora d'emetre segons quin tipus d'opinions a l'encapçalament del

nostre butlletí, ens podeu fer confondre. Gràcies.

Soci de la SEAS número 53

Soci de l'Ateneu número 1115

Sant Just Desvern, juliol de 2008

LOTERIA DE NADAL

També a partir de setembre ja tenim disponible la loteria del 75è aniversari amb el número 34759 (el 34 fa referència a l'any de la fundació, el 75 a l'aniversari i el 9 a l'any 2009 en què tindrà lloc).

La loteria es vendrà en dècims de 3 euros, jugant-ne 2,5 el comprador, i esperem la teva col·laboració directa venent números als teus familiars i amics. Ens cal l'esforç de tots per vendre al màxim possible.

34759

PREN EL CAVA DE LA SEAS

Ja és a disposició de socis i simpatitzants el cava del 75è aniversari. Es tracta d'un excel·lent brut nature reserva embotellat per Caves Castellroig de Sant Sadurní d'Anoia. Es ven en lots de 6 ampolles a 10 euros la unitat. La compra es podrà fer al nostre local els dimarts de 8 a 9 del vespre o contactant prèviament amb Pep Gil (93 371 91 85) o Albert Cortès (93 372 67 63).

ACORDS DE LA JUNTA

Reunió de l'1 de setembre de 2008

—Altes: Joan Poll Gelabert, Laia López Almirall (1012), Andrés Lezcano Horno (1013) i Sílvia Mora davant (1014). No hi ha cap baixa.

—El cost dels autocars que fem servir per a les excursions ha augmentat en un 10,5% a causa principalment del gasoil.

—Es decideix fer en color la portada del proper butlletí per recollir com cal el cartell guanyador del 75è aniversari.

—Es revisa la logística de la Caminada i del Sopar de Motxilla.

Reunió del 6 d'octubre de 2008

—Altes: Imma Poll Gelabert (1015), Leonci Canals Mestre (1016), Albert Malaret Brunet (1017) i Xavier Malaret Brunet (1018). No hi ha cap baixa.

—Èxit de la Caminada Popular en què han participats 401 caminadors sense cap mena d'incidència.

—L'Ateneu ens ha lliurat 3.933,50 euros liquidant la totalitat del deute actual i històric.

—El Sopar de Motxilla ha tingut l'assistència de 110 companys s'ha convertit en la més nombrosa de la història fent-se a la Sala Gran pel temps inestable.

ESPAI DEL 75è ANIVERSARI

ACTE INAUGURAL

Us anunciem que el dissabte dia 17 de gener de 2009 a les 7 de la tarda i a la Sala Gran de l'Ateneu, tindrà lloc l'acte inaugural del 75è aniversari de la Secció al qual esperem l'assistència dels nostres socis i simpatitzants.

Amb aquest acte s'iniciaran el seguit d'activitats que hem programat per al 2009 i que seran anunciats a mesura que s'acostin les seves dates.

EXPOSICIÓ A CAN GINESTAR

La comissió encarregada d'endegar els actes commemoratius del 75è aniversari ha programat realitzar una exposició sobre la SEAS a can Ginestar l'abril de 2009. Per aquest motiu demana a tothom que pugui aportar material històric de la Secció o bé particular (fotografies, documentació escrita, publicacions, material de muntanya, estris d'acampada o qualsevol altra cosa que la considereu interessant) que ho posi en coneixement de la comissió a fi d'anar-ho recollint i inventariant. De la vostra col·laboració en dependrà, en gran mesura, l'èxit de la mostra. Moltes gràcies.

SEAS

Butlletí de la Secció Excursionista de l'Ateneu Santjustenc

Any 42, núm. 279

Equip d'edició del butlletí: Daniel Cardona, Isidor Cònsul,
Ferran de la Fuente, Jordi Gironès i Agustí Revilla (taula de redacció),
Jordi Gironès (autoedició), Elisabeth Bart (tramesa),
i Josep Nuet (dissenyador de la maqueta).
Correcció de textos: Servei Local de Català.
Impressió: Espai Gràfic Anagràfic, S.L.



Índex

Portada: 30 anys de l'Itinerari de la Natura. Dibuix de Josep Nuet	
Calendari	758
30 anys de l'Itinerari de la Natura, per Daniel Cardona	759
L'Itinerari de la Natura l'any 2008, per Jordi Farràs	766
Entrevista a Roser Coll, per Daniel Cardona	767
Editorial «Un model de creixement erroni», per Joaquim Carbonell ...	769
Informació de la SEAS	771

Amb la col·laboració de:



Ajuntament de
Sant Just Desvern



CISTERIA BALLART, Bonavista, 82, tel, 933 71 13 64



DISSENY MOBLES, Creu, 42, tel. 933 7212 52



FLORS LORETO, Creu 66, tel. 933 72 31 03



FORMA CUINA, Creu 60, tel. 934 73 35 59



LLIBRERIA RESSENYA, Creu 54, tel. 933 71 08 43

IMMACULADA AMAT, JUST AMIGÓ, MARCEL·LÍ CAMATS, FRANCESC HOMEDES

Butlletí de la SEAS, 279 – Novembre-desembre 2008